

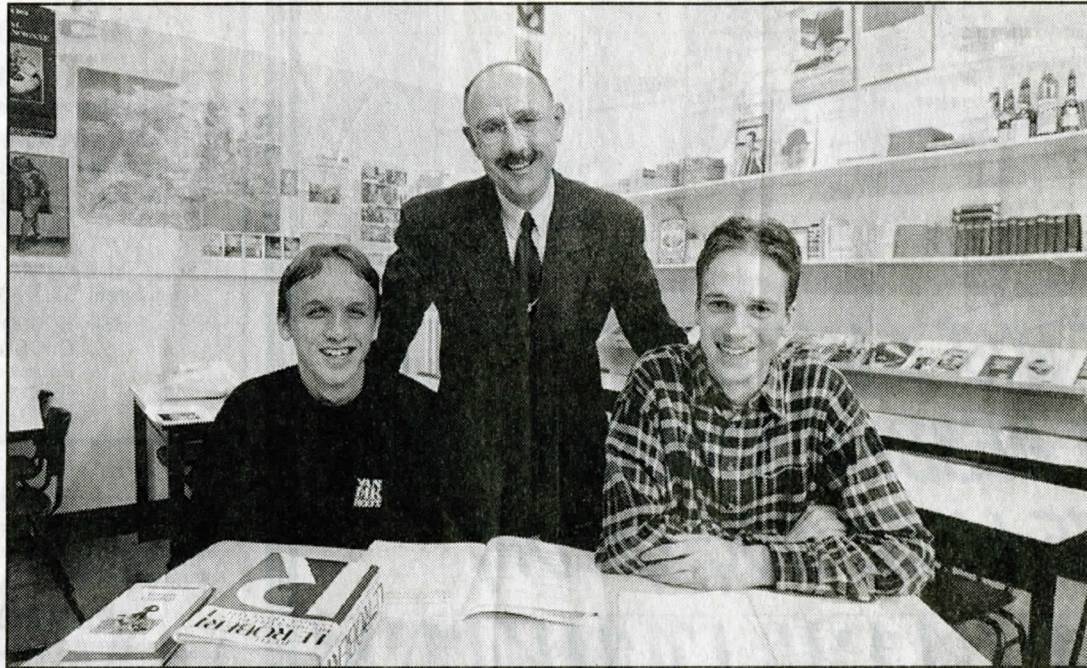
Ubbo Emmius-leerlingen leveren materiaal voor clownesk toneel

HELA speelt Candide van Voltaire op Groningse klei

■ **STADSKANAAL** - Theatergroep HELA uit Sellingen speelt vanavond tijdens de finale van de 'schrijverswedstrijd' in de gemeente Stadskanaal een verrassend toneelstuk in het Geert Teis-theater. Na weken oefenen staan zij op de planken met een Groningse versie van het Franse verhaal Candide, geschreven door Voltaire. Een hele kluit voor de Sellinger theatergroep, waarvan een van de spelers nog Gronings moest leren om mee te kunnen doen.

Door **Johan de Veer**

Het begon allemaal tijdens een melige bui van twee studenten. Iets meer dan twee jaar geleden, spraken Emiel Hakkenes en Michiel van der Spek, toen nog leerlingen van het Ubbo Emmius College in Stadskanaal tijdens de Franse les de laatste zin van het boek Candide uit in het Gronings. Dat klonk niet slecht. Met als gevolg dat beide heren de smaak te pakken kregen en nog enkele passages vertaalden in de

▲ **Emiel Hakkenes en Michiel van der Spek (voorgond) hebben met behulp van Gerrit Berkhoff Candide van Voltaire in het Gronings vertaald.**

Foto: Hans Banus

streektaal. Daarbij lieten ze hun fantasie de vrije loop. De reislustige Candide van Voltaire werd moeiteloos overgeplaatst naar deze tijd. Verder diende hij zijn reis uit-

sluitend af te leggen in de provincie Groningen.

De Franse Ubbo Emmius-docent Gerrit Berkhoff begeleidde zijn leerlingen. „Het was een heidens werk, maar

de vertaling klonk bijzonder aangenaam in de oren. Ik was blij dat ze het deden. Over het Gronings heb ik niet echt een goed oordeel gehad”. In de vier maanden

dat Hakkenes en Van der Spek aan hun toneelversie werkten, werden ze af en toe voor gek verklaard. „Maar daar zaten we niet mee. Voor ons was het juist een eenmalige vreugde”, zegt Emiel Hakkenes. „Toen we klaar waren, zeiden we tegen elkaar, dat het best jammer zou zijn als er niets met het stuk zou gebeuren”.

Tijdens het schrijven liet het duo zich inspireren door de Groningse muziekgroep De Bende van Buffalo Bill. Michiel van der Spek: „Omdat die jongens prachtige dingen doen in het Gronings. De manier waarop zij de taal beleven, is prachtig”.

Achteraf zeggen beide leerlingen zich volop bezighouden te hebben met het verhaal, dat zich voor een groot deel afspeelt op de klei. Voor de juiste spelling steken zij hun hand niet in het vuur. „Als je het kritisch bekiijkt, zal het hier en daar wel rammelen”.

Voor HELA-regisseur Detlev Pols uit Sellingen vormde het stuk een prima vertrekpunt om aan de slag

te gaan. „Het probleem was een beetje dat ze dingen in de bewerking hadden gestopt van De Bende van Buffalo Bill. Een beetje plagiaat dus. Wij hebben dat eruit gehaald en hun werk een absurdistisch tintje gegeven. Het stuk is clownesk en in het bizarre getrokken. Geheel in de stijl van Voltaire en beslist herkenbaar voor die twee jongens”. In Candide komt duidelijk de optimistische levensvisie van Voltaire tot uiting. „Zijn stelling is: wat er ook gebeurt, alles komt goed. Ook al word je in duizend stukken gehakt”.

Groningse taalexperts volgden de acht spelers en schaafden aan hun uitspraak. Dat was nodig om het stuk zo zuiver mogelijk te kunnen uitvoeren. Behalve vanavond in Geert Teis (19.00 uur) is deze Candide ook te zien tijdens het theaterfestival in de Winschoter Klinker. En wel op zaterdagmiddag en -avond. Naast HELA treden daar vele noordelijke amateurtoneelgroepen op.

CD 273-96